

Betaalbaarheid vernield

Deze zomer werd mij een berekening gepresenteerd, gebaseerd op karige, maar correct berekende cijfers van het Nibud, het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting. Er waren twee voorbeelden door de Woonbond uitgewerkt.

Een gezin met twee kinderen heeft een inkomen van 30.000 euro per jaar, is 2.500 euro bruto per maand, netto 1.916 per maand. Zij krijgen een woning 'passend toegewezen' is in dit geval 651 euro per maand, waarvoor ze een huurtoeslag krijgen van 148 euro, dus bedraagt de nettohuur 503 euro. Ze ontvangen 193 euro kinderbijslag, 148 euro kindgebonden budget en 90 euro zorgtoeslag, in totaal komt er dus 2.347 euro per maand binnen. Belangrijker is natuurlijk wat er daadwerkelijk uit gaat. Het Nibud berekent aan energie en lokale lasten 224 euro, verzekeringen, telefoon, onderwijs, vervoer, kleding, schoenen, inventaris, en niet vergoede ziektekosten: voor twee volwassenen en twee kinderen bedraagt dit 1.164 euro.

Voor boodschappen en andere huishoudelijke uitgaven moet minimaal 637 euro per maand besteed worden (zo'n vijf euro per persoon per dag) en aan sociale participatie en vrijetijdsbesteding minimaal 90 euro (drie euro per dag met z'n viertjes). U hoeft het niet na te rekenen, maar dit gezin komt iedere maand 271 euro tekort. Iedere maand.

Het tweede stel, ook met twee kinderen, lijkt beter af: zij verdienen tweeduizend euro per jaar meer: 32.000 euro. Ook zij krijgen een woning passend toegewezen. Maar zij hebben geen recht meer op huurtoeslag, want een dergelijke woning was al aan een huurtoeslag-gerechtigde toegewezen ingevolge het systeem waarbij woningcorporaties 80% van de woningen toe moeten wijzen aan huurtoeslag-gerechtigden. Dit gezin betaalt 720 euro per maand. Ook hun kindgebonden budget en zorgtoeslag vallen lager uit en u begrijpt het al: hoewel zij netto iets meer te besteden hebben, namelijk 2.402 euro per maand, komen zij door de hogere huur en het ontbreken van huurtoeslag nog ongunstiger uit dan het eerste stel: maandelijks komen zij maar liefst 433 euro tekort.

Is een inkomen van bijna 2.700 euro bruto per maand uitzonderlijk? Een beginnend verpleegkundige verdient 1.840 euro per maand en voor hij of zij op 2.700 euro zit, zijn er vele jaren verstreken. Een onderwijzer verdient 2.340 euro en ook dat kan oplopen, maar veel meer dan 3.340 euro wordt het niet. Hebben stellen allebei een (part-time) baan, dan moet er of een beroep gedaan worden op ouders, of er moet kinderopvang betaald worden. Komen ze daarmee bovendien boven de 42.000 euro per jaar uit, dan kunnen ze helemaal geen aanspraak meer maken op een sociale woning, zelfs niet een dure van 720 euro per maand. Een hypotheek kunnen ze van dit salaris vermoedelijk niet krijgen, zeker niet in Amsterdam, dus moeten ze zich wenden tot commerciële huur, die vaak zelfs hoger ligt dan de hypotheek die hen niet verstrekt werd. Vervolgens blijven ook zij iedere maand met een tekort zitten. Hoewel ons al jaren verteld wordt dat het zo goed gaat met de economie, stijgen de lonen nauwelijks. Zo'n gezin moet de stad uit. In Haarlem en Zaandam is het echter niet veel beter. Een groep die het allemaal nog net kan bolwerken en al in een sociale woning zit, verdient nog eens 2.000 euro bruto per jaar meer, 44.000 euro. Die krijgen een extra heffing boven de huurverhoging tot 4.1%. Die wordt 'afgetopt' bij het bereiken van 857 euro huur per maand. Nu ligt er een wetsvoorstel voor, waardoor deze gezinnen nog eens 50 euro per maand extra moeten gaan betalen. Zeshonderd euro per jaar extra, dan is die tweeduizend euro bruto snel als sneeuw voor de zon verdwenen. Maar de huurverhoging niet.

Er is een ravage aangericht in de sociale huisvesting, roekeloos zijn de levens van veel huurders ontworcht. We gaan in het nieuwe bestuursjaar opbouwen in plaats van afbreken. We gaan 'passend toewijzen' en 'betaalbaarheid' redden uit de greep van de politieke vernielzucht.